

Michel Schoneveld, varkenshouder volgens Good Farming Star-concept

“Samen sterk voor een uniek product”

De biggen krijgen strobriketten als afleidingsmateriaal.

Toen drie jaar geleden de discussie over het ‘Varken van Morgen’ op gang kwam, beseftte varkenshouder Michel Schoneveld dat hij een keuze moest maken. “Ik ben niet iemand die 1500 tot 2000 zeugen wil aansturen. Ik ben meer boer dan manager. Ik wilde mijn bedrijf wel opschalen, maar niet te groot. Daarom koos ik voor het markt-concept Good Farming Star van VION. Met minder varkens verdien ik nu meer.”

Het bedrijf van Michel Schoneveld is gevestigd op twee locaties in Laren (Gelderland). Op de ene locatie houdt hij 400 zeugen en op de andere 2000 vleesvarkens. “Op de plek waar we de zeugen houden is mijn opa ooit het bedrijf begonnen”, vertelt hij. “Het was toen nog een gemengd bedrijf, met 1000 kippen, wat koeien en 100 zeugen. Vervolgens is hij overgestapt naar alleen zeugen en in 1990 kwamen de vleesvarkens erbij.” Zelf stapte Michel in 1997 in de maatschap en op dit moment is de bedrijfsovername bijna rond. “Binnenkort ben ik officieel de eigenaar. Mijn ouders helpen wel mee, maar ze gaan langzaam afbouwen.”

Bestuurswerk

Michel heeft jarenlang bestuurs- en verenigingswerk gedaan. Eerst bij het Nederlands Agrarische Jongeren Kontakt, waar hij in de werkgroep ‘Jonge varkenshouders’ zat en daarna als voorzitter regio Achterhoek van de Nederlandse Vakbond Varkenshouders (NVV). “Ik denk graag mee over ontwikkelingen binnen de sector en wil mijn mening graag delen. Vandaar dat de NVV mij zo’n vierenhalf jaar geleden heeft gevraagd om deel uit te maken van het dagelijks bestuur.” Die kans greep hij met beide handen aan, maar wegens tijdgebrek door onvoorziene omstandigheden is hij vorig jaar met het bestuurs-

werk gestopt. “Dat vind ik nog steeds erg jammer”, zegt hij. “Maar ik heb er veel van geleerd, het was erg leuk.”

Door het bestuurswerk kreeg Michel ook veel mee van de discussie over het ‘Varken van Morgen’, het programma waarin het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) afspraken vastlegde om varkensvlees te verduurzamen. “Er is toen heel veel gesproken over de inkomenscomponent. Hoe bepaal je de juiste waarde van je varkens? De toename van het aantal vleeschandalen heeft geleid tot een nieuwe trend: supermarkten willen kunnen verantwoord worden waar het vlees dat zij verkopen

vandaan komt. Daarom wordt gewerkt met vaste lijnen, waarbij de supermarktketen een-op-een samenwerkt met een vleesverwerker die duidelijke afspraken heeft gemaakt met de varkenshouders. Als varkenshouder heb je een duidelijke inbreng in deze lijn, dus er valt ook te praten over vaste vergoedingen. Je kunt immers ook bij schandalen aantonen dat er niets aan de hand is met jouw vlees, dus dat de prijs niet omlaag hoeft."

Good Farming Star

Voor zijn eigen bedrijf zag Michel daarom wel toekomst in marktgericht produceren volgens het Good Farming Star-concept van VION. "Ik wil ergens voor produceren, geen anoniem product leveren", legt hij uit. "Het kenmerk van het concept is de extra aandacht voor dierenwelzijn. Good Farming Star heeft één ster volgens het Beter Leven-keurmerk van de Dierenbescherming. Het meest ingrijpend is de oppervlakenorm, namelijk 0,4 in plaats van 0,3 m² per big en één in plaats van 0,8 m² per vleesvarken. Bovendien krijgen de dieren extra afleidingsmateriaal: de zeugen krijgen touwen om in te bijten en de biggen en vleesvarkens krijgen strobrikketten. Ook mogen de beerbiggen niet gecastreerd worden."

Samen sterk

Een groot voordeel van het concept is volgens Michel ook dat je als varkenshouder een duidelijke stem hebt in het geheel. "We zijn ook bezig om een producentenvereniging op te zetten voor Star-varkenshouders. Er komt een bestuur van Star-varkenshouders dat fungeert als aanspreekpunt voor VION, maar ook richting retail en de Dierenbescherming. Door meer samen te werken, staan we sterker. Zo kunnen we onze positie als varkenshouder als het ware terugkrijgen en meer invloed uitoefenen op het keurmerk en op de prijsvorming."

In ontwikkeling

Om aansluiting te blijven vinden bij de markt en de maatschappij, is Good Farming Star continu in ontwikkeling. "Dat moet wel als je wil blijven concurreren. De komende jaren worden links en rechts wat aanpassingen toegevoegd. Een voorbeeld daarvan zijn regels over de hoeveelheid daglicht die de dieren krijgen. Of er worden juist weer wat aanpassingen achterwege gelaten. Dat weet je als je eraan begint. Omdat het zo dynamisch is, moet

je het met elkaar doen. Je wil graag samen een uniek product neerzetten. Het mooie aan het concept is dat de aanpassingen altijd samen gaan met een reële vergoeding. En als je ermee wilt stoppen, kun je gemakkelijk weer terug naar de gangbare houderij."

Minder varkens, meer geld

Een keer per jaar vindt er IKB-controle plaats. Michel: "Dan wordt gekeken of je voldoet aan de module-eisen voor het Beter Leven-keurmerk en zo in aanmerking komt voor een vaste vergoeding per kilo. VION stelt nog wat extra eisen." Die vergoeding wordt betaald bij levering aan VION en compenseert met name de extra ruimte en het afleidingsmateriaal. Daarnaast is er nog een bonussysteem van toepassing op de normale uitbetaling. "Per saldo verdien ik met minder varkens nu meer geld", vertelt Michel. "De grootste investering waren eigenlijk de strobrikket-

ten. En ik kwam wat ruimte tekort voor de biggen, dus heb ik bij de overbuurman wat stalruimte gehuurd."

De extra ruimte zorgt ervoor dat het met de diergezondheid allemaal 'net wat makkelijker' gaat. "De extra ruimte doet wel wat met de dieren. Bij de vleesvarkens ligt de groei net wat hoger, waardoor er ook weinig problemen zijn. En de biggen hebben minder last van streptokokken, het antibioticumgebruik is omlaag gegaan en het aantal longafwijkingen is ook minder. Oor- en staartbijten komt nog weleens voor, maar ook dat is afgenomen."

Trots

Een ander mooi voordeel is volgens Michel dat het keurmerk de varkensboer meer 'aanzien' geeft. "En dat bedoel ik niet arrogant. Mensen vinden het interessant, ze willen graag meer weten. Het praat fijner. Het keurmerk helpt je als het ware bij de PR van je bedrijf. Sowieso vind ik dat varkenshouders best trots mogen zijn op wat ze doen. Het is belangrijk om jezelf te durven linken aan het product en uit je stulp te kruipen. Dat kan met zichtstallen en via initiatieven als het 'Weekend van het Varken'. Ik geef regelmatig rondleidingen aan kleine groepen en de mensen gaan altijd met een positievere mening weg dan ze vooraf hadden. Het is dus goed dat we laten zien wat we doen."

Volgens Michel Schoneveld helpt het Good Farming Star-keurmerk bij de PR van zijn bedrijf. "Mensen vinden het interessant, ze willen graag meer weten."